

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota), Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgőnycim: „Delbácska” Novisad
Póstatakarékpénztári csekkszámja Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. AUGUSZTUS 5.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din; fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

A Rothermere akció miatt a kisantant panasszal fordult Magyarország ellen a Népszövetséghez

Bukarestből jelentik: Biztos értesülés szerint élénk eszmecsere folyik a kisantant külügyminiszterei között arról, mikép volna keresztülvihető, hogy Budapest hagyjon fel a revizora irányuló akcióval. Ezeknek a tanácskozásnak következménye volt az az élénk diplomáciai véleménycsere, amely az utóbbi

napokban Prága, Bukarest és Beograd között folyt és amelynek eredménye az, hogy ha az angol parlamenti bizottság a trianoni béke revíziójának kérdését mégis az angol parlament elé viszi és így annak tárgyalását nemzetközi forum elé kényszeríti, akkor Magyarország ellen panasszal fordulnak a Népszövetséghez.

A csehszlovákiai ruszinok vezére a csehszlovák uralom ellen

Prágából jelentik: A Prágai Magyar Hírben Kurtyák János képviselő, a ruszinszói földműves szövetség elnöke, a következőképp nyilatkozott a Rothermere akcióról: Mi soha sem adunk magunk felett a csak kormányának olyan gyámkodási jogot, hogy ezen az alapon Prága elcsehesítsen bennünket és súlyos adókkal sújtsa. Mindezeket azért szegezem le, mert

él bennem a vágy aziránt, hogy bárha nekünk ruszinoknak is támadna egy Rothermere-félek. Arra a kérdésre, hogy mit szól a Rothermere akcióval kapcsolatosan elterjedt terület — elcsatolás híreikhez, Kurtyák röviden így válaszolt: Ezt ne tölem, hanem az éhező ruszin néptől kérdezzék meg.

A pénzügyi bizottságban leszavazták a kormányt

A Pasics-frakció képviselői élesebben támadták a kormányt, mint az ellenzék — Az Albániával való rendszeres diplomáciai viszony felvétele

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság tegnap délután ülést tartott, amelynek kiemelése nem csak a kormányt lepte meg, hanem az ellenzékét is. Az ellenzék ugyanis nem ismerte a maga erőviszonyait, a kormány pedig nem várta hogy a Pasics csoport a pénzügyi bizottság ülésén nyíltan ellene fog fordulni. Tegnap történt első ízben hogy a radikálisok Pasics frakciója a kormányt támadta. Sőt a radikálisok sokkal agresszívebben támadták a kormányt, mint az ellenzéki képviselők. Nagyon bevált azonban a radikálisok és a szlovén néppárt közötti paktum, mert a kormányt ugyiszólván egyedül csak Szmodej Fran, szlovén képviselő védte.

A kormánynak most már számolni kell azzal, hogy a pénzügyi bizottságban kisebbségben van és ezért két választás marad csak számára: vagy teljesíti a pénzügyi bizottság rendelkezéseit amelyek sok esetben kellemetlenek is lehetnek a kormánynak nézve, vagy negligálja a pénzügyi bizottságot és ez esetben számolni kell ennek minden következményével.

A pénzügyi bizottság ülését Radonics Jován elnök délután fél öt órakor nyitotta meg és bejelentette, hogy Perics Ninko, Szpaho Mehmed és Szubotics Dusan dr. miniszterek levélben mentették ki távolmaradásukat. Ezután bejelentette, hogy a bizottság nem az ő hibájából szünetelt olyan sokáig, hanem a kormánynak, amely nem akarta összehívni.

Az ülés napirendjén a kormány több javaslata szerepelt, amelyekhez elsőnek Pribicevics Svetozár szólalt hozzá. Pribicevics élesen elítélte a kormány működését, mert a szabad választások jelszavával jött, a választások azonban egyáltalán nem lesznek szabadok és ezáltal az állam presztízse a külföld előtt is erősen csökken. Különösen Szubotics Dusan dr. igazságügyminiszter működése vált ki erős kritikát, mert annyira agresszív, amennyire egy igazságügyminiszternek nem szabadna lenni.

Csodálkozik azon, hogy ez nem tűnt még fel a kormány többi tagjainak. Beszéde végén azt javasolja, hogy vegyék le a napirendet és ehelyett tárgyaljanak a súlyos gazdasági helyzetről.

Jovanovics Jován földművespárti szóváltette, hogy a kormány jelöltjei érdekében főispáni konferenciák folynak, a falvakba pedig biztosokat küldenek ki. Különösen az ő pártját üldözik, mintha az illojális szervezet volna.

Gavriloics Ottó, radikális, különösen élesen támadta a kormányt. Nagyon jól mondta Davidovics, hogy hajdukok módjára elvették a nép szabadságát. Csak az a kár, hogy Davidovics, ha már átmondott, nem mondott b-t is. Különösen Szubotics Dusan igazságügyminiszter akarja a hatóságokat befolyásolni a kormány jelöltjei érdekében és ezáltal különösen a kisebbségek előtt súlyosan veszélyezteti az állam autoritását.

Gavriloics felemlítette, hogy egy vojvodina vendéglőben nem tarthatott ülést, mert annak tulajdonosa attól félt, hogy elveszik italmérés engedélyét.

Setyerov: Gavriloics ezelőtt mindig támogatja Vukicevicsét és csak most fordult ellene, mert az elejtette.

Gavriloics: A magyar lapokból kell megtudnunk, hogy a kormány 140 tisztviselőt elbocsátott a Vojvodinában. A tisztviselők is csak onnan tudták meg elbocsátásukat.

Popovics Ljuba, radikális, szintén élesen támadta a kormányt, amely olyan terrort fejt ki, amilyen eddig nálunk még nem volt. A népnek kellene döntenie, de ezt nem engedik meg neki.

Szmodej Fran, szlovén néppárti, kijelentette, hogy ő sem helyesli a terrort, most is ellene van, ki kell azonban jelentenie, hogy Szlovéniában nincs. — Ez a paktum eredménye — vetették közbe Pasicsék.

Miután neki a fő a személyes tapasztalat nem lehet bizalmatlan a kormány iránt.

Jovanovics Péra, boszniai radikális támadása után Setyerov Szlavko szólalt fel. Először Gavriloicsnak válaszolt, aki eddig minden kormány oldalán végigcsinálta a választásokat, anélkül azonban, hogy valaha is felemelte volna tiltakozó szavát a terror ellen. Akkor kellett volna a választások szabadsága érdekében felszólalni, amikor az ő kedvéért sértették azt meg.

Pribicevics: Ön eddig támogatta a terrort és most védi?

Setyerov: Eddig is támogattam, most is támogatom.

Ezután Pasics hívelvel keveredett éles szóharcba Setyerov Szlavko, aminek befejeztével folytatta beszédét.

Az esetleges tulkapásért csak a belügyminiszter felel, mert a rendőrség feje, nem pedig az egész kormány.

Pribicevics: Ön mégis védi a mostani terrort.

Setyerov: Nem fogadhatja el Pribicevics határozati javaslatát, hogy vegyék le a napirendet, most dolgozni kell a pénzügybizottságnak.

Radonics Jován elnök ezután felolvasta a határozati javaslatokat az egyik Pribicevicsé amely úgy szól, hogy a pénzügyi bizottság ne tárgyalja a kormány javaslatait, hanem vegye le azokat a napirendről s helyette tárgyaljon arról, miként lehetne a gazdasági krízist megszüntetni.

Setyerov javaslata ezzel szemben az, hogy a pénzügyi bizottság tárgyalja le a napirendet.

A pénzügyi bizottság összes tagjai Setyerov kivételével, mind elfogadták Pribicevics javaslatát, Setyerov javaslatát pedig csak ő és Szmodej fogadták el.

A pénzügyi bizottság többsége ezzel tehát leszavazta a kormányt

Radonics Jován elnök ezután kijelentette, hogy ő a kormányt többször figyelmeztette, hívja össze a pénzügyi bizottságot, az azonban ezt nem tette meg, így kénytelen volt ő maga összehívni. Együttal közölte a képviselőkkel, hogy a legközelebbi ülésre írásbeli uton fogja őket meghívni. Az ülés ezzel 8 óra után véget ért.

Tegnap este tíz órakor utazott el Beogradból a tiranai követségünk egész személyzete, Milicevics Jován követségi titkár vezetésével, aki egyelőre ügyvivői minőségben vezetni fogja tiranai követségünket.

Ugyancsak tegnap este utazott el Albániából a beogradi albán követség személyzete is.

Ribár Iván dr. a demokrata párt noviszádi listavezetője tegnap este a beogradi gyorsvonattal Noviszádra érkezett. Dr. Ribár Iván azonnal tárgyalni kezdett a demokrata párt noviszádi vezetőivel. A tárgyalás a késő éjjeli órákig tartott.

A sztari-becseji járás demokratai tegnap népes értekezletet tartottak, amelyen állásfoglalást a párt és a Magyar Párt között szóbanlévő paktum ügyében. Az értekezlet azt az egyhangú határozatot hozta, hogy a megegyezést elvben nem ellenzi, de abban az esetben, ha a két párt között nem jönne létre megegyezés, a Ribár listán szereplő Debeljacskó György tartománygyűlési képviselőt jelölik a kerületben.

Énekelve, cigarettával a szájában lépett az akasztófa alá a gajdobrai rablógyilkos

Szinte megdöbbentő nyugalommal, de halálsápadtan indult utolsó útjára — Az akasztást megelőző éjszakát álmatlanul töltötte — A „Szonyját” és szerb népdalokat énekelte. Az orvosok tizenkét és fél perc múlva állapították meg a szívműködés megszűnését. Közel kétszázfőnyi közönség jelenlétében folyt le az akasztás

Krnyacs Misát, a gajdobrai rablógyilkost tegnap reggel 5 órakor akasztották fel s ezzel végleg lezárultak az izgalmas bűnügyi dráma aktái. A gyilkos, aki a legnagyobb hidegvérrel végzett gazdájával, Strauss Jakab gajdobrai földműveléssel és feleségével, ugyanolyan hidegvérrel és színtelt nyugalommal lépett az akasztófa alá s cigarettával a szájában bucsuzott el az élettől.

Az utolsó órákat láthatóan erős lelki felindulásban töltötte el a gyilkos. Bár pillanatnyilag összeroppant, minduntalan nyugalmat erőszakolt magára és szokásos cinikus megjegyzésével kísért a cellájában folyó diskurzust. Petrovics evangélikus lelkész állandóan a fogházban tartózkodott s bár a fogházigazgató is többször közbejárt, hogy a gyilkost rábírija a megtérésre, Krnyacs nem engedett merov álláspontjáról s határozottan visszautasította a lelkész közeledési kísérleteit.

Szerdán délután rövid beszélgetést folytatott a lelkéssel s amikor a lelkész szóba hozta az urvacsorát, Krnyacs elővette Schoppenhauer „A vallásról” című könyvét s így szólt: — Látja főtisztelendő ur, ez az én urvacsorám.

A lelkész ezután már nem erőszakolta álláspontját a konok gonosztevővel szemben s eltávozott a törvényszék épületéből.

Szerdán a késő esti órákig nagyszámu érdeklődő, leginkább ügyvédek, újságírók és ügyészek látogatták meg a siralomházban Krnyacs Misát, aki minden kérdésre nagy bőbeszédűséggel válaszolt.

Ilokon lakó testvérei nem jöttek el s nem bucsuztak el a rossz utra tért Misától. Krnyacs János vincellér, Misa legidősebb bátyja kijelentette, hogy nem kívánja látni a gonosztevőt, aki ilyen nagy szeggyent hozott a családjára s bár Lazics Péter a fogház igazgatója telefonon is felkérte Krnyacs Jánost, hogy teljesítse öccse utolsó kívánságát, a vincellér hajthatatlan maradt s nem jött el Noviszádra.

Bátyja elhatározása kezdetben lesújtóan hatott a gyilkosra, aki azonban csakhamar beletörődött a sorsába s a beszélgetések to-

vábbi folyamán már nem is említette rokonságát. Látogatói előtt egész élettörténetét elmesélte s rossz nevelésének következményeit a szüleire hátrította, akik sohasem törődtek vele. Edesapja tulszigoru volt hozzá, minden csekélységért elverte s ezzel a bosszu indulatát fokozta fel benne. Az állandó bántalmazások miatt csakhamar otthagyta szülei házáat s amikor édesanyja is meghalt vidéki gazdákhöz állott be béresnek és kocsisnak. Csak két elemi osztályt végzett, de azért sokat olvasott s különösen a filozófusok munkái iránt érdeklődött. Ha valamit nem értett, a tanítóhoz fordult magyarázatért. Különösen nagy szenvedéllyel olvasta a francia forradalomról szóló történeti műveket, ahol leginkább a guillotinnal való kivégzésekről szóló részletek nyerték el figyelmét.

— Tulajdonképpen bolsevik voltam már kora ifjúságomtól kezdve — mondotta Krnyacs hallgatónak. A vallási dolgok nem érdekelték s csak természetben kerestem az élet szépségeit. Nem hittem a sorsban sem és határozottan tagadom, hogy az embernek szabad akarata volna.

A gyilkosság csak egy epizód volt életemben, amelynek csattanója az akasztás

Amikor az egyik ügyvéd megkérdezte, nem érdekli-e a vallás misztériuma, Krnyacs így válaszolt:

— Csak abban az esetben érdekelne, ha tulvilági élet volna. De miután pozitíve tudom, hogy tulvilági élet nincs, a halál sem érdekel.

Este tíz óráig a gyilkos három és fél liter bort fogyasztott el. A fogházigazgató ebédre és vacsorára libapecsnyét hozatott a halálraítéltek, aki az ételt jóízűen elfogyasztotta. Közben görögdiányt kért s amikor megkapta, a siralomházban összegyűlt újságírókat kínálta meg a gyümölcscsel. Idegessége percről percre fokozódott, az alkohol is megtette a hatását s most már csak akadozva válaszolt a hozzá intézett kérdésekre.

Az utolsó éjszaka

A szerdáról csütörtökre virradó éjszakát álmatlanul töltötte a gyilkos. Amikor a látogatók eltávoztak s csak a fogházőrök maradtak a cellájában, akik éberrel figyeltek minden mozdulatára, nehogy kárt tehessen magában, a gyilkos énekelni kezdett. Először a „Szonyját” énekelte, majd a „Nema vise nade” (Nincs több reményem) című szerb népdalt, végül „Hej Dilbere, kud se spremas” című betyár nótát, amelyet többször egymásután megismélt. A nótázás közben mintha megfeledkezett volna arról, hogy már csak néhány óra választja el a haláltól. Kérésére egyik fogolytársát engedték be a cellába, aki együtt énekelte vele s igyekezett bátorságot önteni barátjába.

Éjjel 1 órakor ismét megjelent a lelkész a fogházban, aki ezuttal megegyeszer vállalkozott arra, hogy a gyilkos makacsságát megtörje. Krnyacs azonban, aki szinte duhaj kedvében volt, ezuttal sem akart szóbaállni a lelkéssel.

— Nem érdekel, amit mondani akar — szöjt a lelkésznek s eszemágában sincs, hogy bűnbánatot tartsak.

Ezzel hátat fordított a lelkésznek és tovább énekelte. Közben állandóan itta a butéllás bort s tejjel töltve szivta a cigarettákat. Amikor a „Vardárt” meguntta, „Zeta” cigarettát kért s közben énekelte a „Pusi mi se Zete” szövegű nótát s jóízűen kacagott hozzá.

tették Krnyacs „elbocsátó levelét.” A táblán a következő felírás:

Sorszám 297/1926. Szobaszám: 3.
A fogoly neve: Krnyacs Misa.
A tett megjelölése: Gyilkosság.
Felvétel: 1926. június 24.
Elbocsátott: . . . . .

Az utolsó rovatot a fogháziroda csak a kivégzés után töltötte ki.

Az akasztás színhelyén

Amíg a gyilkos utolsó útjára készült, megtekintették az udvaron felállított akasztófát, Mauser Flórián és segédje Hardt Károly szerdán este állították fel a kétméteres keményfa oszlopot, felső részén egy vastag kampóval. Az akasztófa alatt egy kis zsámolyt helyeztek el, mögötte pedig egy asztalt, amelyre három lépcsőfok vezet. Ide mászik fel a hóhér amikor a kötelet az elítélt nyaka köré helyezi. Az asztalon újságpapírba csavart „valami”. Az egyikben a kötel, a másikban a zsebkendő, amellyel a kivégzettek arcát takarják el. A kötel és a zsebkendő mindig egyforma s azt a hóhér minden akasztás után gondosan viszsza csomagolja.

Az akasztás színhelyét deszkákkal kerítették el s mögötte félkörben a közönség foglalhat helyet. A bekerített területen belül az akasztófallal szemben a bíróság részére fenntartott asztalt helyezték el. Az udvar felé néző cellákat kifirittették, mert a foglyoknak nem szabad végignézni a kivégzést.

Az akasztás iránt egyébként óriási érdeklődés nyilvánult meg a városban. Az ügyességet már szerdán reggel tömegesen rohanták meg a jegykérők ezrei, de Pavlovics Braniszláv csak 150 jegyet adott ki s így az akasztáson csak korlátozott számban jelenhetett meg a közönség. Nők és gyermekek egyáltalában nem vehettek részt a kivégzés aktusánál s a fogházigazgató még a 20 évnél fiatalabb embereket sem engedte az akasztás színhelyére. A körön belüli terület, közvetlenül az akasztófa mellett az újságírók részére volt rezerválva, az asztal körül pedig csak a bíróság tagjai, az ügyész, a kirendelt orvosok és a város képviselője foglalhattak helyet.

A rendőrség Rakics Radenko főkapitányhelyettes vezetésével nagy apparátussal vonult ki a rend fenntartása érdekében. A fogház udvarát valóságos ellették a rendőrök, akik a fogházőrök segítsége mellett tartották vissza az óriási tömeget, amely már a kora hajnali órákban összegyűlekezett a fogház bejáratánál. A közönséget a „Srpska Zadrusna Banka” felüli oldalról engedték be a kivégzés színhelyére, míg a sajtó képviselői és a hatóságok a tisztikaszinó felüli oldalról léptek be a fogház épületébe s onnan az udvarra. Érdekes egyébként, hogy az ügyvédek és hivatalos személyek részéről kizárólag a kirendelt funkcionáriusok jelentek meg a kivégzésnél, a többiek nem akarták végignézni az akasztást.

A kivégzés

Lassan mult az idő. Az óra már fél öt felé járt, de a bíróság még nem jelent meg. Csak lassan gyülekeztek a hivatalos személyek, akiket kötelességük szolgált a szomorú aktushoz. Elsőnek Pavlovics ügyész tűnik fel fekete ruhában, aki utasításokkal látja el a fogházőröket. Krnyacs kívánságára még egy üveg bort hoznak a cellájába.

A gyilkos celláját már kifirittették s most

A folyosón levő nagy fekete táblán, amely a foglyok létszámát jelzi, már elkészül-

már csak az őrség tartózkodik bent. Krnyacs fakószínű arcán a verejték üt ki, kezét idegesen szorítanak össze. Még csak néhány pillanat választja el utolsó utjáról. Sötétkék zako van rajta, puha, lehajtott gallérú ing s szandál a lábán. Az ágyán üve, lehajtott fejével várja az őrség jelentését az indulásra. A folyósón Petrovics lelkész sétál, papi ornátusban. A gyilkos most sem akarja látni, nem tűri, hogy közelében tartózkodjon. A lelkész azonban nem tágit, ott marad a folyósón, hogy elkísérje utolsó utjára.

Az udvarban időközben megjelenik a bíróság, Radulovics Miloje tanácselnökkel az élén, azután Cseremov Györgye dr. törvényszéki és Adamovics Péter dr. városi tisztifőorvos, majd Sztakics Sztóján tanácsnok a város képviselőtársaságának elnöke és Pavlovics dr. államügyész.

A fogházigazgató intézkedésére a közönséget bebocsátják a nagykapun, de a tolongás olyan életveszélyes, hogy az őrségnek ismételt rendet kell teremtenie. A közönség néhány percen belül ellepi a korlátot, többen pedig az udvaron felállított farakáson helyezkedtek el, ahonnan jobb kilátás nyílik az akasztóóra felé.

Az izgatottság a tetőpontra hág, amikor a fogház folyósóján vig nótázó hangzik fel. Krnyacs Misát most vezették a folyósóra s a halálraítelt gyilkos a „Haj Dilbere, kud se spremas“ szövegű nótát énekel, hangosan, tell torokból, szinte kihívó makacssággal. Amikor a fogházigazgató intésére a folyósóra vezetik, Krnyacs így szól:

— *Tehát ütött az utolsó órám! Jól van! Nem bánom! Gyerünk!*

Lassan, bizonytalan léptekkel, nótázva, lebilincselte kezekkel indult meg az udvar felé s csak amikor a folyósó közepére ért, némult el. Az akasztóórahumor dermedt mosolygásba csapott át. Idegesen felkapja fejét, visszanez a lelkészre, majd a szuronyos börtönőrök kíséretében kitámaszkodva az udvarra, ahol többszáz szem fordul feléje.

Mauser Flórián, aki talpig feketében, fekete kemény kalappal és fekete nyakkendővel jelent meg, az akasztóóra mellett, cigarettázva figyelt áldozatát, mellette Hardt Károly helyezkedik el. Krnyacs megpillantja az akasztóóra s mosolyt erőltet az arcára, majd az őrségtől körülvéve a bíróság elé lép. Színtelt nyugalommal, halálsápadtan hallgatja végig az ítélet felolvasását. Érdeklődve figyeli a közönséget, majd, amikor észreveszi hogy minden oldalról fényképezőgépek merednek felé, cinikusan mosolyog.

Az ítélet felolvasását, amely csak néhány percig tartott, türelmesen hallgatja végig, csak itt-ott rándul meg az arcizma, amikor az elnök a meggyilkolt nevét olvassa.

Öt óra. Radulovics elnök befejezi az olvasást és az ügyész felé fordul:

— *Ügyész úr, átadom önnek az elíteltet!*

Pavlovics a hóhérhoz fordul:

— *Mauser ur, végezze a kötelességét!*

Ebben a percben Krnyacs Misa elhárító mozdulatot tesz az őrség felé, majd cigarettát kér az egyik újságírótól. Az újságíró a szájába helyezi a cigarettát és meggyújtja.

A gyilkos megfordul és így szól:

— *Ovako je to! (Igy van ez!)*

majd egyedül, minden biztatlanságnélkül egyenesen az akasztóóra felé siet és nyugodtan fellép a zsámolyra.

Mauser Flórián már az asztalon állott, amikor Krnyacs a zsámolyra lépett s a cigarettával a szájában teit torokból elkezdett énekelni:

„*Pušl mi se Zete!*“

A közönségen borzalom fut végig, de a következő pillanatokban Mauser Flórián villámgyors mozdulattal a gyilkos nyakára csavarta a hurkot és a kampóra akasztotta. Hardt Károly hóhérségét elhuzta a zsámolyt s lehuzta a gyilkos testét.

A nótá strófdja már csak hörgésbe jut, a gyilkos szájából kiesett a cigarettát s arca borzalmasan ellorzuult. Feje lecsuklott s a következő pillanatokban Mauser Flórián kendővel takarta el a gyilkos arcát.

Hardt Károly teljes erővel belekapaszkodott a gyilkos lábaiba, de a test utolsó végvonaglásában közel két percig rángatózott. Négy perc telt el, amikor Mauser Flórián a bíróság elé lépett s bejelentette, hogy az ítéletet végrehajtotta.

Ekkor Adamovics dr. és Cseremov dr. léptek az akasztóórahoz és órával a kezükben a gyilkos szív működését és pulzusát vizsgálták. Borzalmas látványt nyújtott a gyilkos halálküzdelme s kínos percek teltek el, amíg az orvosok az akasztás idejétől számítva tizenkét és fél perc múlva jelentették az elnöknek, hogy a halál bekövetkezett.

Az orvosok szerint a pulzus a 8-ik percig normálisan működött s csak a nyolcadik perc után kezdett kihagyni. A szívverés a tizenkettedik perc után szűnt meg s az orvosok tisztán hallották, amikor utolsó dobogott. A test rángatózása hat percig tartott. *A gyilkos abban a pillanatban vesztette el az eszméletét, amikor a kötél megszorította a „nervus vagust“, tehát három másodpercen belül. A rángatózás már csak reflexmozgás s az elítelt a szokatlanul hosszú ideig tartó szív működés dacára eszmélete elvesztésétől kezdve már nem szenvedett.*

A közönség egy része egyébként hangosan zúgolódott, hogy a hóhér egyetlenül végezte dolgát, mert nem akasztott, hanem megfojtotta a delikvenst s ezzel magyarázható, hogy a halál csak tizenkét és fél perc múlva következett be. Ezzel szemben az orvosok megállapították, hogy a nyakcsigolya kitekerésénél a halál ugyan nyomban következik be, de a mostani akasztási módszer is azonnali eszméletlenséget okoz, a halálküzdelem tehát már csak mechanikus processzus.

Az akasztás után a holttest feje teljesen elkékült, majd ismét hamuszürkévé vált. A törvény rendelkezése értelmében a holttestet még fél óra kereszttül hagyták lógni az akasztóórán, majd öt óra negyven perckor az ügyész elrendelte a holttest leemelését. A fogházőrök az akasztóóra alá vitték a fekete gyalullal koporsót, amely belsejében forgáccsal volt kitöltve, Mauser és Hardt pedig — miután erre a munkára egyetlenegy ember sem jelentkezett — Cseremov dr. segítségével leemelték a holttestet s ruhástól belefektették a koporsóba. Amikor a koporsó födelét ráhelyezték, Petrovics lelkész lépett a koporsó elé s imát mondott a halott fölött, amelyet a jelenlevők nagy megtartással hallgattak végig.

Mauser Flórián a végzett munka után ismét becsomagolta szerszámaikat s nem bocsátotta áruba a „hóhér kötélét“, melyre időközben több reflektáns jelentkezett.

— *Erre még szükségem lesz — mondotta mosolyogva s azután a bíróság elé lépett a költségek elszámolása végett.*

A hullaszállító kocsit reggel nyolc órakor szállította el a gyilkos holttestét a temetőbe, ahol bucsuztatás nélkül elföldelték. Krnyacs családja nem jelentkezett a holttest átvételére.

Mauser és Hardt elutaztak

Mauser Flórián és Hardt Károly a leszármolás megejtése után visszautaztak Szarajevóba.

— *Egyelőre nincs dolgunk — mondotta Mauser munkatársunknak — s ha telik az időből egy ideig pihenni fogunk. Tulsok volt a munkánk ebben az esztendőben. Szarajevó mellett kis birtokom van s ott akarok gazdálkodni, amíg nem szólít el a kötelesség. Noviszádi működésével teljesen meg van elégedve, csak egy beogradi lapnak nem tudja megbocsátani egyik közleményét, amelyben azt írták róla, hogy a hazulról hozott kolbászfélékkel táplálkozik, mert attól fél, hogy mérget kevernek az ételébe.*

Ha attól kellene félnem — mondja Mauser — akkor őrség életében kolbászokkal kellene táplálkoznom.

A delikvens tizenkétperces haláltusájára vonatkozólag kijelentette, hogy a szív működés erőssége rendszerint a halálraítelt szervezetétől függ. Voltak olyan esetek is, amikor a szív husz percig dobogott az akasztás után, másoknál viszont három—négy percen belül következett be a halál. Igaz ugyan hogy most már nem gyakorolják a csigával való akasztást, de ezt az állam takarékosági szempontból szüntette be, ami érthető is, ha tekintetbe vesszük, hogy a mostani módszer is megteszi ugyanazt a szolgálatot.

— *Annyi bizonyos — mondotta a hóhér —, hogy az elítelt abban a pillanatban veszíti el az eszméletét, amikor kirugták alóla a zsámolyt s a test a kötélnek megfeszült. Ezután az elítelt már semmit sem érez, bármilyen sokáig működik is a szív.*

Mint értesülünk, a tegnapi akasztás költségeit a bíróság hétezer dinárban állapította meg, ebből az összegből Mauser Flórián honorárium és egyéb költségek fejében háromezer dinárt kapott.

Volt osztrák-magyar katonatisztek felvétele a jugoszláv hadseregbe

Királyi ukázzal a következő volt osztrák-magyar katonatisztek vették fel a jugoszláv hadsereg kötelékébe:

A gyalogságnál: II. oszt. tartalékos kapitányi rangban Somogyi Károly volt osztrák-magyar százados.

Tartalékos főhadnagyi rangban: Wolfram Alajos, Gombos Imre, Laurovics Jován dr., Karbner Tibor, Bancsov Mátyás és Primozeics Iván volt osztrák-magyar főhadnagyok.

Tartalékos hadnagyi rangban: Faith Ferenc, Reinprecht Nándor, Leichinger Róbert, Franczuz Iván, Scherer Henrik, Pirker Iván, Rohr Emil, Kovács Ferenc, Pfeiffer Ottó, Markari Aladár, Schwab Ferenc, Waldner József, Ziegebecker József, Langraf Fülöp, Perc Ferenc, Buchwald Arnold, Stolzer József és Pavnics Pavle volt osztrák-magyar hadnagyok illetve zászlósok.

A tüzérségnél: tartalékos főhadnagyi rangban: Schana Balutin, Orcsics Lázár és Rizl Alfréd főhadnagyok, tartalékos hadnagyi rangban: Hibert Adalbert, Krausz József, Gobeck Aladár és Kirschner Szlavkó volt osztrák-magyar hadnagyok.

A lovasságnál: tartalékos főhadnagyi rangban Hunoltstein Tivadar főhadnagyot.

A noviszádi karban: tartalékos főhadnagyi rangban Schuhmacher Alekszander mérnökari főhadnagyot.

Sikeres rádió-beszélgetést folytattak Berlin és Buenos Aires között

Berlinből jelentik: Azok a kísérletek, amelyeket a Berlin és Buenos Aires közötti rádióösszeköttetés létesítése érdekében folytattak, tegnap este fényes eredménnyel jártak. A Transz-rádió társaság rövid hullámu adóközpontjával segítségével, a 12500 kilométeres távolságot áthidalták és azt a tizenegy beszélőt, aki a vonalat igénybe vette Buenos Airesban, mind kitűnően hallották.

Elsőnek a birodalmi postaügyi minisztérium nevében dr. Feyermann államtitkár beszélt. Másodiknak Eduardo Racedos, argentinai követségi tanácsos beszélt, a köztársaság berlini követsége nevében. A külügyi hivatal üdvözlését Baligand birodalmi sajtófonóknosági államtitkár tolmácsolta. Az argentinai tengerészeti miniszter, táviratában megelégedését fejezte ki, a kitűnően sikerült kísérlet felett és az argentinai köztársaság elnökének üdvözlését tolmácsolta a német birodalmi elnök számára.

Kath. Olvasó és Gazdakör

folyó hó 7-én, vasárnap este
8 órai kezdettel nagy polgári

Táncmulatságot

rendez t. tagjai és családjai részére.

A rendezőség.

Hirdessen

a Délbácskában!

HIREK

1927. Augusztus 5. Péntek

Róm. kat.: Haviboldogasszony. Protestáns: Oszwald. Görög keleti: (Julius 23.) Trojfi. A nap kel 4 óra 40 perckor, nyugszik 7 óra 5 perckor. A hold kel 12 óra 27 perckor, nyugszik 11 óra 0 perckor.

Időjárás: (A petrovaradni katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az egész országban szép és derült, idő lesz, gyenge szelekkel, eső nélkül. A hőmérséklet magas marad. Noviszádou gyenge északi áramlat mellett, derült, eső nélkül idő várható. A hőmérséklet minimuma 21 C°, maximuma 38 C°.

— **Hivatalvizsgát tart a bácskai főispán Noviszádon.** Lukles Predrag bácskai főispán ma a reggeli órákban autón Noviszádra érkezett, hogy hivatalvizsgálatot tartson Noviszádon és a járás községeiben. A főispán noviszádi tartózkodását 3—4 napra tervezik.

— **A noviszádi szavazó helyek.** A nemzetgyűlési képviselőválasztások szavazóhelyei a következő épületekben lesznek: az első a beltéri kath. elemi iskolában; a második az állami fiugimnáziumban; a harmadik az Almási uccal elemi iskolában; a negyedik a Kajmakcsalanszka uccal elemi iskolában; az ötödik a Kollár téri evangélikus elemi iskolában; a hatodik a Grobljanszka uccal református elemi iskolában; a hetedik a zaidó elemi iskolában; a nyolcadik a rókusai elemi iskolában; a kilencedik a Futoki uti kereskedelmi akadémiában; a tizedik a Futaki uti Lövdődben; a tizenegyedik a kliszal elemi iskolában; a tizenkettedik a cseneji elemi iskolában.

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** A noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság felszólítja mindazon nyugdíjasokat és nyugdíjasnőket, akik nyugdíjajukat koronaértékben rendezték, hogy forduljanak azon minisztériumokhoz, amelyekhez aktív szolgálatuk idején tartoztak, hogy nyugdíjukat átszámítsák dinárra.

— **A Temerini TC kabaréestje.** A TTC augusztus 6 án, szombaton este nagyon sikeresnek ígérkező kabaréestét rendez. Magyar Zoltánnak az ismert írónak és zeneszerzőnek s kitűnő kabarettírójának, a pécsi nemzeti színház volt tagjának közreműködésével. A rendkívül gazdag műsor a következő pontokból fog állni: 1. Terkát kitanítják. Előadják: Halmos Katóka, Varga Mancika és Balázs László. 2. Táncduo. Táncolják: Rutonics Katóka és Varga István. 3. Dalok. Énekli: Magyar Zoltán. 4. Szavaltatok: Balázs László. 5. Dalok. Énekli: Vujkovic Ica. 6. Miskából pesti fiú lesz. Előadják: Halmos Katóka, Varga Mancika, Hornyik János bölcészettan hallgató és Jamrik Lajos. 7. Hollandi tánc. Táncolják: Aleksander Boriska, Ackermann Rózsika, Bernhard Vilma, Kubal Tusika, Rózsa Gizke, Samu Boriska, Varga Mancika és Vujkovic Mártika. 8. Kuplék. Énekli: Magyar Zoltán. 9. Rökkoko tánc. Táncolják: Majoros Boriska, Rutonics Katóka, Schlesinger Flórika, Tóth Margitka és Wekerle Boriska. 10. Forog vagy nem forog. Előadják: Schlesinger Ilonka, Balázs László és Hornyik János. Magyar Zoltán temerini vonatkozású kuplét elsőrendű érdeklődésre tarthatnak számot. A táncokat Katyanszky Vidoszava noviszádi táncitanár nő tanította be. Belépő díj: I. hely 20, II. 15, III. 10 dinár.

— **Lewine óceánrepülőt meglátogatta a francia végrehajtó.** Párisból jelentik: Drouhin francia pilóta megbízásából tegnap törvényszéki végrehajtó jelent meg Lewine lakásán, aki követelte, hogy Lewine tegyen eleget Drouhinnal szemben vállalt szerződéses kötelezettségének. Lewine elismerte a szerződés érvényességét és kijelentette, hogy továbbra is állja a szerződés rendelkezését, amennyiben a Páris—newyorki óceánrepülést rövidesen meg fogja kezdeni.

Budhista gyilkosok a vádlottak padján

Ma tárgyalja a törvényszék a Karagyorgyevo pusztán történt gyilkosságot

A noviszádi büntetőtörvényszék Radulovics tanácsa ma rablógyilkosok felett fog ítélni. A vádlottak Gyurinov Ligja 37 éves munkás, Manhasov Sara 33 éves asszony és Csukarinov Aleksandar 22 éves lovász, mind hárman oroszországi menekültek és budhisták.

Az ügyészség rablógyilkossággal vádolja őket, mert meggyilkolták és kirabolták Manhasov Siripet, Manhasov Sára férjét. A három vádlott Manhasov Siripánál lakott, aki nagyon rosszul bánat velük, különösen pedig a feleségével, ezért megállapodtak, hogy megfogják őt. Gyurinov Ligja e célra két éles kést szerzett be.

Gyurinov Ligja és Manhasov Siripa 1927. március 4 én Manhasov Siripa Karagyorgyevo pusztán levő házában sertés óljában elbujtak, azzal a szándékkal, hogy onnan éjjel előjőnek és megölik Manhasov Siripát. Aznap nem hajthatták végre tetteiket, mert Gyurinov Ligjának Obrovácra kellett menni. Az ötödikéről hatodikára virradó éjjel azonban ismét visszatért Karagyorgyevo pusztára és elbujt a ser-

tésóiba, ahova Manhasov Sára ételt és italt vitt neki, ő pedig azt mondta az asszonynak, hogy az éjjel megöli Manhasov Siripát.

Este az asszony aludni küldte férjét és amikor ez elaludt az asztalon égye hagyta a lámpát, az ajtót pedig nem csukta be, hogy Gyurinov és Csukarinov bemehessenek a szobába. Mindketten rövidesen be is mentek a szobába és amikor látták, hogy Manhasov Siripa alszik, levették fejéről a takarót, Gyurinov pedig elővette kését és a nyakába szurt, oly erővel, hogy kése elgörcsült. Manhasov Siripa erre fel akart ülni és védekezni, Csukarinov azonban lefogta és nem engedte. Gyurinov Ligja erre elővette második kését és azzal négyyszer Manhasov Siripa nyakába szurt, úgy, hogy az azonnal meghalt. A két gyilkos ezután felkutatta a meggyilkolt zsebeit és az ott talált 25.000 dinárt magukhoz vették.

A gyilkosok el akartak szököni, a palánkkal csendőrség azonban rövidesen letartóztatta őket és bekezdte a noviszádi ügyészség fogházába.

A római szentszék erélyes lépéseket tesz a csehszlovákiai huszita mozgalom tulkapásai ellen

Rómából jelentik: Tudvaievő, hogy Csehszlovákiában, a kormányzat huszita nemzeti egyházat akar és ezért szívesen látja, a katolikus papok hítelegységét. XI. Piusz pápa, a további romboló munkának elejét veendő, más szellemmel akarja elítélteni a csehszlovákiai világi papokat és ezért Rómában megalapította, a Nepomuk Kollégiumot, amelynek céljaira tíz ezer négyzetméternyi területet vásárolt.

A huszitizmus máris erősen érezteti hatását, különösen a születések számának apadásánál. Itt említhetjük meg, hogy a cseh nemzeti egyház megalapítója Farski Károly apostata katolikus pap, akit a beográdi szerb patriárka püspökké szentelt, nem régen elhalálozott. A szakadár nemzeti egyházat a csehszlovák kormányzat erősen támogatja. Eddig kétezer lelkesze van ennek a szektának, amelynek szolgái lelkileg meghasonlott papok és fenytéssel sújtott áldozatok, akik az állami kincstártól busás kongruát élveznek. A csehszlovák nemzeti egyház, közel százezer hívőt vont el a katolikus egyháztól. Egyébként jellemző Csehszlovákia szomorú vallási állapotaira, hogy a hitetlen Massaryk köztársaságtól elszakított, a cseh evangélikus egyház tiszteletbeli doktorrá avatta. A római szentszék tehát jól ismeri a cseh-szlovák vallási viszonyokat és látja a rohamos zülleszt, ezért küldi egyre figyelmeztető intelméit és tiltakozik a katolikusok ellen irányuló tevékenység miatt, amelyet a csehszlovák kormány nyílt állásfoglalásával tüntetett ki.

— **Tűz Bácskó Petrovoszelon.** A petrovoszeloi előjáróság a nyári időszakban a templomtoronyban tűzört szokott alkalmazni. Hétfőn délután a harangok kongása nagy riadalmat okozott a községben s az állandóan készenlétben levő önk. tűzoltóság gyorsan kivonult a tűzhöz, hogy Kasticher Simon ruhakereskedő égő raktárát megmentse. A gondatlanságból származott tűzet fél óra alatt eloltották s így a kár jelentéktelen.

— **Javul a súlyosan sérült budapesti angol katonai attasé állapota.** Budapestről jelentik: M. M. Parry angol katonai attasé, akit tegnapielőtt súlyos autószerencsétlenség ért, a Faszor szanatóriumban visszanyerte eszméletét. A súlyosan sebesült őrnagy állapotáról az orvosok az alábbi jelentést adták ki: A beteg az éjszakát nyugodtan töltötte, szubjektíve jól érzi magát, objektíve a javulás tartósnak látszik. A magyar tiszték sérülése olyan jelentéktelen, hogy tegnap már szolgálatot teljesítettek. Domonkos soffőr állapota, a körülményhez képest kielégítő.

— **Az Action Francis szerkesztője Belgiumba emigrált.** Párisból jelentik: Az Action Francals bejelenti, hogy Leon Daudet és családja, szerencsésen átjutottak a belga határon. Daudet röviddel ezelőtti levelet írt az igazságügyminiszternek és kijelentette, hogy hajlandó visszatérni a börtönbe, ha újra tárgyalják perét és még bizonyos feltételeket is teljesítenek.

— **A gyorsvonat elé vetette magát a berlini perzsa konzul.** Berlinből jelentik: Az egyik berlini pályaudvaron Hassan Alavi dr. perzsa konzul, borzalmas módon vetett véget életének. A pályaudvar peronján látszólag nyugodtan várakozott a gyorsvonatra, amikor azonban a vonat befutott a konzul hirtelen mozdulattal elhajította kabátját és kalapját és a robogó vonat elé vetette magát. A mozdony kerekelt a szerencsétlen öngyilkost kettévágta.

— **A meleg csökkenését várják Magyarországon.** Budapestről jelentik: Az országban a hosszantartó hőség ugylátszik elérte tetőpontját. Változás annyiban tapasztalható, hogy a felhőzet növekedett és elvélve zivataros esők is voltak. Az esőmennyiség Egerben 26, Szent Gothárdon 11 milliméter volt. Az éjszakai hőmérséklet aránylag magas volt. Részben felhős, inkább száraz idő várható, helyi zivatarokkal és a hőség némi csökkenésével.

— **Tizenhat hold erdő égett le Vrdnik mellett.** A Vrdnik melletti besenoval erdőtüzet a katonaságnak tegnap hajnalban sikerült elfojtani. Így is tizenhat hold erdő égett el és a kár három millió dinár.

— **Titulescu román külügyminiszter Párisba utazik.** Bukarestből jelentik: Titulescu román külügyminiszter legközelebb Párisba utazik, hogy a kisajátított magyar bírtokok ügyében, a francia hivatalos körökkel tárgyaljon.

A Magyar Párt százszáz bizottsága szombaton este fél kilenckor az Arany Hordó vendéglőben fontos ülést tart.

— **Megtalálták Schmidt Ferenc holttestét.** Hétfőn délelőtt vesztette el életét titokzatos körülmények között a tizennyolc éves diák, Schmidt Ferenc; holttestét tegnap találták meg a strand közelében, ahova a víz sodorta. A holttesten több zúzódás nyoma volt, így a fej hátsó részén és a háton is. Ebből arra következtetnek, hogy Schmidt Ferenc csónakjával valamilyen hajóhoz ütdődött, az ütéstől elájult és így lelte halálát a hullámokban.

— **Némely újságok** azon téves hírt közölték, hogy Rogaška Slatina (Rohitsch Sauerbrunn) gyógyfürdő augusztus hóra teljesen be van töltve. E hír valótlan, mert csak augusztus 1-ig volt betöltve, míg augusztus hóra elegendő lakás áll rendelkezésre és csak a lakás előjegyzéséről kell előzetes megerősítést kérni. Rogaška Slatina gyógyfürdő igazgatósága.

— **Rómában kiásták a Jupiter templomához vezető utat.** Rómából jelentik: Spada Poteiani herceg, Róma kormányzója jelentést tett Mussolini miniszterelnöknek néhány jelentős ókori leletről, amelyet a Capitoliumon találtak. A talált leletek időkorára, a Krisztus előtti hatodik századba nyúlik vissza és nagyjából leletek templomi maradványok. A felfedezett leletek között megtalálták annak az utnak a nyomát, amely Jupiter templomához vezet. A régészek azt hiszik, hogy Titus Capitolinusról van szó és nagy jelentőséget tulajdonítanak a felfedezésnek.

— **Olcsoőbb lett az élet Olaszországban.** Rómából jelentik: A keskedelmi árak indexszáma július negyedik hetében 487,5 volt, szemben a július harmadik hetében 489,4-et kitevő indexszámmal. A nagy kereskedelmi árak csökkenése rendszeresen halad előre 1926. augusztus hónapban 692 volt az általános indexszám.

Szombaton este nagy disznótoros

vacsora a Darányi-telepen, a „CSOKOTTA” vendéglő kerthelyiségében. Kínáló hideg italokról és jó zenéről gondoskodik. Tisztelettel

Herbst Péter, vendéglős
Darányi-telep III. csoport, 233. szám.

— **Newyorkban meghalt egy rendőr, aki tizenkét esztendővel ezelőtt megmentette a Szent Patrik székesegyházat a felrobbantástól.** Newyorkból jelentik: Nemrégiben halt meg Barnitz György rendőr, aki 1915-ben a newyorki Szent Patrik székesegyházat a bombavető merényletétől megmentette. Barnitz egy olasz származású társával neszét vette, hogy a székesegyház ellen merénylet készül. Az olasz társ megszerezte a bombavető bizalmát és szívesen cinkostársuk lett. A merénylőknek azt ajánlotta, hogy a felügyelettel bízzák meg Barnitzot, amíg ők a bombát elhelyezik és meggyújtják. Barnitz a kritikus pillanatban fegyvert fogott a merénylőkre és letartóztatta őket. Akkoriban az egész világ sajtója megemlékezett a szenzáció merénylet megfiúsulásáról. Barnitz 51 esztendősen korában halt meg szívbajban.

1927 augusztus 4 A dinár árfolyamai

Budapest 10.04—10.10 (pengőben),
Prágában 59.08—59.58, Bécsben 12.56—12.62,
Berlinben 7.392—7.402, Triestben 32.20—
32.35, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 25.32'50, London 25.20'50, New-York 519.13, Brüsszel 72.17, Milánó 28'22,
Amszterdam 208.22'50, Berlin 123.45, Bécs 72.17, Budapest 90'50, Szófia 375, Prága 15.38'5, Varsó 58, Beograd 9'13—, Bukarest 3.16'—.

Egy szlovák újságíró meggyilkolta barátnőjét, a holttestet feldarabolta és a Moldvába dobta

Két esztendővel ezelőtt történt, borzalmas és állati kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosságról ad hírt a pozsonyi táviró. Jan Michalko, egy hányatott életű szlovák újságíró, házasság ürügye alatt hálójába kerített egy dúsgazdag amerikai uriaszonyt, akit teljesen kiforgatott vagyonából, majd az asszonyt meggyilkolta, holttestét feldarabolta és a Moldva vizébe dobta.

Még 1925-ben történt, hogy özv. Veresmarthyé Papp Margit, dúsgazdag amerikai özvegyasszony rokoni látogatásra Csehszlovákiába érkezett. A gazdag amerikai uriaszonyt hugának férje, Sikorszky Michalko kalauzolta és a többek között bemutatta barátjának, Jan Michalko újságírónak is. Michalko kellemes külsejű és igen szellemes fiatalember neszét vette, hogy az asszonynál feltűnően sok a pénz és Veresmarthyé kifosztására szövetkezett Sikorszky Michalkoval. Az asszonynak nagyon tetszett a jómegjelenésű és kellemes modoru Michalko és amikor az újságíró szerelmet vallott neki és megkérte a kezét, örömmel egyezett bele a házasságba. Az esküvőt az anglikán egyház szertartása szerint tartották meg, de amint később kiderült, az esketés ceremóniát az újságírónak egyik orvos barátja látta el, aki egészen jól beleélté magát az új szerepkörbe

és az álházasság szertartásai után formás beszédben köszöntötte fel a fiatal párt.

A fiatal pár azután Prágába utazott, ahonnan Veresmarthyé rövidesen visszatért Kassára. Néhány napos kassai tartózkodás után az asszony eltűnt és azóta nyoma veszett.

A pozsonyi rendőrségre az utóbbi évek során többrendbeli feljelentés érkezett Michalko újságíró ellen, aki apróbb-nagyobb szélhámosságokat követett. Minthogy sehosem találták, a rendőrség köröző levelet adott ki ellene. Hétfőn az egyik detektív felismerte egy prágai vendéglőben igazolásra szólította fel, majd bekísérte a rendőrségre, ahol Michalko feltűnően gyanusán viselkedett. Szigorú vallatás alá fogták és ekkor Michalko bevallotta, hogy Veresmarthyé tette el láb alól. Orvos barátja segítségével meggyilkolta, a holttestet darabokra szellette és a Moldva vizébe dobta.

A szenzáció beismerővallomás után a rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást a gyilkosság további részleteinek felderítésére. Nyomban őrizetbe vették a meggyilkolt asszony sógorát továbbá Chlepetal nevű cseh orvost is, aki annakidején az áleszkűvön a szertartást vezette és valószínűleg a gyilkosságnál is segédkezett.

A népjóléti minisztérium és a főkapitányság vezeti a békéltető tárgyalásokat a magyarországi sztrájkmozgalmak ügyében

Budapestről jelentik: A tegnapi nap folyamán a budapesti főkapitánysághoz beérkezett jelentések szerint, a sztrájkanyagok a legnagyobb rend és nyugalom uralkodik. Tegnap délelőtt jelentek meg Andréka főkapitányhelyettes előtt a munkások és munkaadók képviselői, hogy megkezdjék az egyezkedési tárgyalásokat. A rendőrség éberrel figyel, nehogy a sztrájkolóknak között levő nagyszámú külföldi honos munkások, a bérjavításért küzdő munkások körében agitációt kezdjenek.

Tart a sztrájk és kizárás

Tegnap délelőtt 10 óra óta senkit sem engednek be a csepeli gyár területére. Az igazgatóság, a gyár mintegy hétezer munkását elbocsájtottnak tekintni. Tegnap bérmozgalom kezdődött a kőbányal Ganz műveknél is. A munkások küldöttséggel keresték fel a gyár igazgatóját és béremelést kértek. Az igazgatóság hétfőre ígerte a választ. A hétfői nap egyébként a bérmozgalmak egyik legkritikusabb napja lesz. Ugyancsak hétfőre tüztek ki a határidőt a budai Ganz gyárban is a sztrájkmozgalom megszüntetésére. A malmok egyesületének vezetősége tegnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen többek között a bérmelés kérdése is szerepelt. Az Egyesült Izzó és Villamossági Részvénytársaságnál történt munkások kizárások ügyében változatlan a helyzet. A kizárt munkások nyugodtan várják a bértárgyalások végét és arra számítanak, hogy a jövő héten már munkába állhatnak. Sokat remélnek Vass József dr. népjóléti miniszter és Andréka főkapitányhelyettes közbenjárásától. Az Egyesült Izzó és Villamossági Rt. vezetősége egyébként ötven munkást munkába hivatott, hogy a gépek javításáról és karbantartásáról gondos-

kodjanak. A kizárt munkások nem gördítettek akadályt az ötven munkás munkábaállása elé, mert ezzel is bizonyítani akarták, hogy az üzemszünetet nem a sztrájk, hanem a kizárás okozta.

A pécsi bányavidék sztrájkjában tegnap délelőtt változás állott be. A Szent István akna bányászainak fele tegnap délelőtt lezárta a bányát és megkezdte a munkát. Ezzel szemben a somogyi bányatelepen, ahol eddig dolgoztak a munkások, a bányászok abban hagyták a munkát. A munkásság között meglehetősen nagy az izgatottság. A bányatelepen megerősített csendőrosztagok járják be az uccákat. A Szent István aknát ugyancsak csendőrök őrzik, hogy a dolgozni akaró munkások munkalehetőségét biztosítsák. A bányászok minden szervezeti határozat nélkül, a saját elhatározásukból kezdték meg a sztrájkot, az alacsony munkabérek miatt.

A vasmunkások sztrájkja tegnap is nagyobbodott. A sztrájkoló vasmunkások számát tegnap már tizenötezerre becsülték. A főkapitányság politikai osztályán Andréka főkapitányhelyettes tegnap délelőtt már érintkezésbe lépett a munkások vezetőivel és a munkaadók képviselőivel. Arra törekszik hogy békét teremtsen. A vasgyárosok egyesületében kijelentették, hogy a vasipari munkások keresete közel áll a békekeresethez azzal a különbséggel, hogy békében tíz órát, most pedig nyolc órát dolgoznak. Emiatt keresnek kevesebbet. Csepelen minden csendes és a sztrájkolóknak között még semmiféle rendezettség nem történt. Szegeden a klinikai építésknél a munkások folytatják a sztrájkot.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 77—78 kg-os, d. k. kőtés 300—305, felsőbácskai, új 79—80 kg-os, d. k. kőtés 305—307'50, bánáti, 77—78 kg-os, d. k. kőtés 297'50—300, szerémi, 77—78 kg-os, d. k. kőtés 300—302'50. Árpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kőtés 270—275, szerémi, 65—66 kg-os, d. k. kőtés 270—275. Zab, bácskai, a. k. kőtés 190—192'50, szerémi, d. k. kőtés 192'50—195. Tengeri, bácskai, d. k. kőtés 207'50—210, bácskai, kerek d. k. kőtés 210—212'50, bácskai, fehér, 2—3 százalékos d. k. kőtés 225—230, bánáti, d. k. kőtés

207'50—210, szerémi, d. k. kőtés 207'50—210. Buzalisz, bácskai, nullás g. d. k. kőtés 450—455, bánáti, nullás g. d. k. kőtés 445—450, bácskai, 2. sz. kenyérlisz, d. k. kőtés 425—430, bácskai, 5. sz. kenyérlisz, d. k. kőtés 395—400, bácskai, 6. sz. kenyérlisz, d. k. kőtés 340—350, bácskai, 6'5. sz. kenyérlisz, d. k. kőtés 300—310, bácskai, 7. sz. kenyérlisz, d. k. kőtés 280—290, bácskai, 8. sz. takarmánylisz, d. k. kőtés 200—210. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban d. k. kőtés 175—180, szerémi, buza, jutazsákban d. k. kőtés 175—180. Irányzat: tengerinél szilárd, egyébként változatlan.

Beograd

London 276'60, Páris 224'—, New-York 56.90, Zürich 10.96'30, Milanó 310'50, Prága 169, Berlin 13.54'—, Bécs 802'—, Budapest 99.45, Bukarest 31'54, Brüsszel 79'45.

— Elfogták a budapesti pengőhamisítót. Budapestről jelentik: Hónapok óta számos feljelentés érkezett a rendőrségre arról, hogy hamisított egypengősök vannak forgalomban. A rendőrség a pénzhamisító után erélyes nyomozást indított, amely tegnap eredményre vezetett. Sikerként elfogták a hamis egypengősök készítőjét Végh György 21 éves fiatalember személyében. Az elfogott fiatalember bevallotta, hogy előkelő családból származik, édesapja kuriai bíró volt, ő maga is főiskolát végzett. A hamisítást csak azért követte el, hogy olyan módban élhessen, mint a barátai. A hamisítványokat ólomból készítette, azután befuttatta ezüsttel. Több hamisítvány igen jól sikerült, úgy hogy eddig mintegy száz darabot sikerült forgalomba hozni.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 1-én reggel	—	—	315
Augusztus 2-án	—	—	310
Augusztus 3-án	—	—	305
Augusztus 4-én	—	—	299

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

Apró hirdetések

KERESLET

ÜRES SZOBÁT keresek lehetőleg a központban. Kardos hirdetővállalat, Novisad. 2343-1-4

KENYÉRSÜTŐ pékségét keres Juhász András pékmester, Temerinben. 2354-1

ELADÁS

MOTORCSÓNAK, új, 18-24 HP. motorral, 7 személyre való, olcsón eladó. Cím „Reklam” hirdetőirodában Novisad, Vilson-tér 7. 2352-1-2

MAKULATURA PAPIR olcsón eladó a kiadóban (Wagner-palota.)

HIRDETÉSEK

15-16 éves jóházból való erősebb fiú

kifutónak

felvétetik.

Farkas és Dürbeck könyvnyomda
Novisad, Željeznička ul. 30.

„GOLGOTA”

Temetkezési Vállalat

bármilyen temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat, szállítást bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett eszközöl.

Id. Lenkey Imre, Novisad.
Uspenska u. 12 szám.

ZONGORÁK és PIANINOK
előrangú gyártmány nagy választékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél Novi Sad,
Dunavika ulica 17. és Željeznička ul. 31.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. - Javításokat és hangolásokat elvállal
Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás

NAGYFEJŐ KÉZIMUNKA
NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépzásur túllhímzés, endlízés, díszpárna montírozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás.) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi kiöplő csipkékben** és kézimunka kellékekben.
Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

VASUTI MENETREND

Érvényes 1927. május hó 15-től.

I. Subotica—Novisad—Starapazova—Beograd.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Subotica-ról	Erkezik Novi-sadról	Indul Novi-sadról	Erkezik Indji-jára	Erkezik St. Pazovára	Erkezik Beogradba
Szem.	211	4.25	6.40	6.55	8.02	8.14	9.20
Szem.	213	8.—	10.45	11.00	12.07	12.22	13.35
Gyors	201	13.50	15.41	16.05	17.04	17.16	18.05
Szem.	215	14.04	17.03	17.15	18.22	18.35	20.05
Gyors	203	18.55	20.40	20.50	21.45	21.57	22.45
Szem.	231	22.50	1.35	1.50	3.08	3.23	5.00

III. Novisad—Stari Becsej—Senta—Horgos.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Novi-sadról	Erkezik St. Becsejre	Indul St. Becsej-ről	Erkezik Senta-n	Indul Senta-ról	Erkezik Horgosra
Szem.	8112	3.40	6.02	6.20	7.30	—	—
"	8116	15.56	18.25	18.50	20.10	—	—
"	8120	—	—	2.55	4.20	4.40	5.55
"	8114	—	—	13.25	14.45	15.15	16.30

V. Novisad—Gajdobra—Odszaci—Sombor.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Novi-sadról	Erkezik Gajdob-rára	Indul Gajdob-ráról	Erkezik Odszaci-ra	Indul Odszaci-ról	Erkezik Sombor-ba
Szem.	8212	3.45	4.49	4.54	5.49	6.12	7.20
Szem.	8214	16.15	17.23	17.30	18.29	18.38	19.45

VII. Novisad—Titel.

Vonatnem	Vonatszám	Indul Novisadról	Erkezik Titelre
Személy	8012	6.54	8.50
"	8014	17.25	19.17

IX.

Crnobrdo-Sekić-Kula-Gajdobra-Novapalanka

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Crnobrdo-Sekić-ről	Erkezik Kulára	Indul Gajdob-rára	Erkezik Palán-kára
Személy	8511	5.41	6.06	7.35	8.10
Személy	8513	17.40	18.09	19.46	20.30
"	8521	—	—	5.08	5.45
"	8523	—	—	14.56	15.30
Vegyes	8533	—	—	17.40	18.25

Fűszerkereskedésbe tanonc

felvétetik teljes ellátásra. Vidékiek előnyben.

Juhász Mihály, Novi Sad

2330 Bátorijeva ul. 16. 1-3

Használt, de jókarban levő összecsukszó

kertiszékek

megvételre kerestetnek.

Cimeket e lap kiadóhivatalába.

NOVOSADSKA KREDITNA ZADRUGA
előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET
Dudarska (Epres) u 18.

Működését újlag megkezdette. Elfogad betéteket magas kamatozással. Heti betétek 5 dinártól felfelé. Folyósít kölcsönöket váltóra és betáblázásra.

Üzletnapok:

Minden kedden délután 6-8 óra.
Minden csütörtökön délután 6-8 óra.
Minden vasárnap délelőtt 10-12 óra.

Az igazgatóság.

Nagy betonirozott pincehelyiség

raktárhelyiségnek f. évi aug. 15-étől kezdve Novisadon, a belváros központjában kiadó. Cím „REKLAM” hirdetőirodában, Vilson-tér 7

II. Beograd—Starapazova—Novisad—Subotica

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Beogradból	Erkezik St. Pazovára	Erkezik Indji-jára	Erkezik Novi-sadról	Indul Novi-sadról	Erkezik Subotica-ra
Szem.	212	6.06	7.10	7.27	8.33	9.15	12.15
Gyors	202	7.00	7.47	8.01	8.48	8.58	10.50
Gyors	204	11.30	12.24	12.38	13.25	13.40	15.33
Szem.	214	13.05	14.14	14.30	15.26	15.42	18.35
Gyors	216	18.10	19.10	19.25	20.21	20.41	22.45
Szem.	232	23.35	1.37	2.07	3.30	4.15	7.25

IV. Horgos—Senta—Stari Becsej—Novisad.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Horgos-ról	Erkezik Senta-ra	Indul Senta-ról	Erkezik St. Becsejre	Indul St. Becsej-ről	Erkezik Novi-sadról
Szem.	8121	6.01	7.15	7.31	8.42	—	—
"	8125	15.21	16.35	17.00	18.20	—	—
"	8111	—	—	2.30	3.43	4.05	6.35
"	8113	—	—	11.40	12.50	13.08	15.31

VI. Sombor—Odszaci—Gajdobra—Novisad.

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Sombor-ból	Erkezik Odszaci-ra	Indul Odszaci-ról	Erkezik Gajdob-rára	Indul Gajdob-ráról	Erkezik Novi-sadról
Szem.	8211	2.35	3.43	3.56	4.53	5.12	6.20
Szem.	8213	15.35	16.44	17.30	18.28	18.38	19.45

VIII. Titel—Novisad.

Vonatnem	Vonatszám	Indul Titelről	Erkezik Novisadra
Személy	8011	3.25	5.23
"	8013	13.00	14.50

X.

Novapalanka-Gajdobra-Kula-Crnobrdo-Sekić

Vonat-nem	Vonat-szám	Indul Novapalankáról	Erkezik Gajdob-rára	Erkezik Kulára	Erkezik Crnobrdo-Sekićre
Személy	8512	1.45	2.25	4.10	4.41
Személy	8514	13.50	14.30	16.18	16.50
Vegyes	8532	3.50	4.30	—	—
Személy	8522	6.50	7.24	—	—
"	8534	16.30	17.10	—	—

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.